

Statenfractie Drenthe

Aan de voorzitter van Provinciale Staten van Drenthe
mevrouw J. Klijnsma

Assen, 29-2-2024

Onderwerp: Schriftelijke vragen ex art. 41 betreffende de landschapsvisies

Geachte mevrouw Klijnsma,

Het CDA merkt veel onrust onder inwoners en de agrarische sector over het opstellen van de landschapsvisies en de communicatie daarover vanuit de provincie.

Op 22 februari 2024 stuurde LTO een brief naar de gedeputeerde om de zorgen daarover te uiten (zie bijlage 1).

In de eigen communicatie van de provincie ziet het CDA onduidelijkheid over de functie van de landschapsvisies (zie bijlage 2) .

Over de landschapsvisies daarom de volgende vragen:

1. Heeft GS kennis genomen van de brief van LTO afdeling Coevorden en Emmen - West?
2. Wat is het doel van het nu opstellen van de landschapsvisies?
3. Waarom worden nu landschapsvisies opgesteld en worden die niet geïntegreerd in het DPLG opgesteld?
4. Wat is de status van de uitgewerkte landschapsvisies of wel wat gaat GS er mee doen?
5. Uit de reflectie van betrokkenen die bij bijeenkomsten hebben bijgewoond wordt aangegeven dat de documenten gebruikt gaan worden als onderlegger bij het DPLG. Klopt dat?
6. Als er bij het DPLG pas onomkeerbare gebiedsplannen worden gemaakt, waarom wordt er dan nu gevraagd om inspraak bij de landschapsvisies?
7. Inwoners geven aan dat bij alle bijeenkomsten vooral natuurorganisaties persoonlijk worden uitgenodigd maar dat betrokken landbouwbedrijven, landbouworganisaties en inwoners niet persoonlijk zijn uitgenodigd maar dat aan hen een algemene uitnodiging via de media is verstuurd. Kunt u aan PS toelichten welke partijen zijn uitgenodigd voor de bijeenkomsten en op welke manier?
8. Op de website geeft de provincie steeds aan dat de landschapsvisie zowel gaat over landbouw als natuur. Toch is voor het opstellen van de landschapsvisie gebruik gemaakt van een bureau dat zich met name richt op de ontwikkeling van natuur en natuurherstel. Waarom is er niet **ook** gebruik gemaakt van een bureau met expertise op toekomstgerichte landbouw en expertise op de economische ontwikkeling in een gebied?

9. Heeft GS in de opdracht aan Strootman ook duidelijk gevraagd om een visie op de landbouw en economie? Zo nee waarom niet?
10. Waarom wordt er door GS vanuit de Provincie gecommuniceerd dat we landschapsvisies integraal benaderen terwijl de presentaties hoofdzakelijk ingegaan op de visie op natuur?
11. Hoe kijkt GS aan tegen de onrust die ontstaat ten gevolge van de bijeenkomsten rondom de landschapsvisies en de communicatie zoals die nu heeft plaatsgevonden over de landschapsvisies?

Namens het CDA, Sonja Hilgenga-van Dam

Statenlid CDA Drenthe

Bijlage 1: Brief LTO

Diphoorn, 22 februari 2024

Betreft: Landschapsvisie Zuidelijke Hondsrug

Geachte mevrouw Turenhout en mevrouw Hurkmans,

In deze mail willen wij onze zorg uitspreken over het proces dat nu al langere periode loopt om tot een landschapsvisie voor de Zuidelijke Hondsrug te komen.

Als agrariërs zijn wij niet betrokken als belanghebbenden in dit proces. Via weekbladen zijn wij als geïnteresseerden aanwezig geweest bij de 2^e bijeenkomst op 7 november 2023 's avonds in het Hunebedcentrum te Borger. Wij moesten ons zelf uitnodigen. De TBO's hadden wel een uitnodiging gehad voor een bijeenkomst in de middag. Wij hadden die uitnodiging, mijn inziens, ook moeten ontvangen. Hetzelfde geldt voor de bijeenkomst op 14 februari in de Aagjeshoeve in Schoonoord. Vanuit de provincie werd G. Roelfs i.v.m. ziekte vervangen in Borger. Met haar vervangster hebben we afgesproken dat we bijgepraat zouden worden en dat we de presentatie zouden ontvangen. Na herhaaldelijk bellen/mailen heeft het tot 30 januari geduurd voordat wij contact hebben kunnen leggen met dhr. Bijsterbosch. Zoals hij aangaf is hij de vervanger voor mevr. Roelfs en was hij zich aan het inlezen in dit dossier. Op 2 februari kregen wij uiteindelijk de presentatie van de bijeenkomst op 7 november digitaal toegestuurd. Toen pas konden wij onze leden informeren.

Ondertussen is Team Strootman Landschapsarchitecten doorgegaan met de ontwikkeling van de visie. De keuze om met Strootman Landschapsarchitecten in zee te gaan om deze visie te ontwikkelen vinden wij op zijn zachts gezegd omstreden. Berno Strootman is ook mede schrijver van het document: Naar een ontspannen Nederland. Het is een document waarin wij maar weinig sympathie ervaren voor de huidige agrarische sector.

Ook op inhoud hebben wij grote moeite met de visie die nu op papier staat. Het landschap wordt nu in grote mate bepaald door de agrarische sector. De huidige kaarten die opgenomen zijn in de visie laten maar weinig ruimte voor onze bedrijven. Vooral de huidige hoog productieve gronden die in de beekdal gebieden liggen worden enorm afgewaardeerd voor agrarisch gebruik. In onze ogen onacceptabel.

Wij stellen voor dat het proces rondom de landschapsvisie stilgelegd wordt. Net zoals dat gebeurd is met de ontwikkeling van de landschapsvisie Drents Friese Grensstreek. In een te plannen bijeenkomst zouden we dan graag antwoorden willen hebben m.b.t. de punten die hierboven zijn beschreven.

Ik stuur u deze mail namens de LTO-afdeling Coevorden Emmen-west, LTO afdeling Emmen Oost, LTO afdeling Schoonebeek, LTO Borger Odoorn en de Drenthse Agrarisch Jongeren Kontakt-afdeling Emmen.

Graag zouden we op korte termijn een bijeenkomst willen plannen waarin we elkaar kunnen ontmoeten,

Met vriendelijke groet,

Reind Katerberg, voorzitter LTO-afdeling Coevorden Emmen-west.

Bijlage 2:

Voorbeeld 1:

[Landschapsvisie - Portal Nationale Parken Drenthe](#)

Landschapsvisie

Een van de onderdelen van het project Nationale Parken Drents-Friese grensstreek is het opstellen van een Landschapsvisie voor Zuid-West Drenthe. Deze visie moet een beeld geven, inclusief inbreng van ideeën vanuit de bewoners van het gebied, over de ruimtelijke toekomst van het gebied. **Dit gaat over natuur en landschap, maar ook over het landbouwkundig gebruik en toeristisch-recreatieve aspecten.** En zeker ook over de vraag hoe we in de toekomst om willen gaan met nieuwe uitdagingen zoals aanpassing aan klimaatverandering en energietransitie.

Aan de basis van de Landschapsvisie ligt een Landschapsbiografie. De Landschapsbiografie vertelt het verhaal van de ontwikkeling van de Drents-Friese grensstreek door de eeuwen heen tot nu toe, en de rol van de mens daarin.

Voorbeeld 2:

[Nieuwsbrief landschapsvisie - concept november 2023 - Portal Nationale Parken Drenthe](#)

Het zwaartepunt van de visieontwikkeling zelf lag in 2023. De bedoeling is dat de Landschapsvisie een inspirerend document wordt voor bijvoorbeeld gemeentelijk- en provinciaal beleid, maar ook voor geïnteresseerde bewoners en betrokkenen in de Drents-Friese grensstreek. **En natuurlijk moet het een leidraad zijn voor de Stuurgroep zelf, om kwaliteit van natuur en landschap te kunnen wegen en integreren bij nieuwe ontwikkelingen.**

Bijeenkomsten op 1 en 2 november 2023

De bijeenkomsten vonden plaats in Appelscha en in Dwingeloo en beide zijn goed bezocht met in totaal zo'n 150 bezoekers. Ilse Stikkenboom van bureau Eelerwoude presenteerde de inhoud van landschapsvisie en vervolgens was er ruimte voor vragen, discussies en opmerkingen. Tenslotte was het na afloop van de presentaties mogelijk om in gesprek te gaan met verschillende deskundigen.

Vooraf in Dwingeloo liet een groep agrarische ondernemers weten zich niet te herkennen in het geschetste beeld voor 2050. Het gevoel is dat er geen of niet genoeg ruimte is voor volwaardige landbouw. We hebben aangegeven dat de visie niet zo bedoeld is, en we gaan graag verder in gesprek om dat beeld weg te nemen. Suggesties hoe we duidelijker kunnen maken dat er ook in 2050 ruimte is voor landbouw, kun je na het lezen van de landschapsvisie aangeven op het reactieformulier.